

čepela na črvivem stolu stara kuharica in dremala. Ko je začela nje-govo hojo, se je tako prestrašila, da je skočila kvišku in odrevenela. Oddahnila se je šele, ko je videla, da je prišel tujec, zakaj roparji so bili z njo zelo neusmiljeni in prete-pali so jo za vsako malenkost.

Starka mu je postregla z jedačo in pijačo ter mu povedala, koliko mora pri razbojnikih pretrpeti.

Šimen jo je povabil s seboj.

»O, kako rada grem. Hčerka me doma čaka, mlada je in mila, vem, da vedno plaka za menoj!« je odv-rnila ženica.

Kuharica je povedla mladeniča po vseh sobah. Dospela sta do velike zakladnice, kjer sta si naložila polne žepe dragih kamnov in zlata. V ne-kem kotu je našel Šimen tri zlate pečke. Kuharica mu je takoj poja-snila:

»To so pečke zlatih jabolk, glavar jih je ukral v čarobnem vrtu devete dežele!«

Hitro sta odšla iz zakladnice v hlev, kjer sta zapregla edinega ko-njiča in že sta hitela čez drn in strn.

* * *

Primož se je vrnil domov in vsa-dil v zemljo pečke, ki mu jih je dal pritlikavec. Pečke so takoj za-brstele, prikazali so se poganjki in že je raslo drevo. Preden je poteklo leto, je drevo cvetelo in rodilo sad. O kakšna sočna jabolka so bila!

Dravski

Zakaj naj ljubimo Koroško?

Nemci pogosto pišejo, da koroški Slo-venci »govore čisto posebno narečje, ki je od slovenskega jezika zelo različno«. Kaj je odgovoriti na to? Prvič, da koroški Slo-venci sploh ne govore enotnega narečja, marveč razna bistveno različna narečja. Drugič, da so ta narečja zelo podobna so-sednjim slovenskim izvenkoroškimi narečjem. Tako n. pr. v št. Lenartu v Ziljski dolini govore isto narečje kakor v sosednji

Stari graščak jih je jedel in si ra-dostno mel roke.

Tudi Šimen se je vrnil. Bil je bogat. Vsadil je na očetovem vrtu zlate pečke in odhitel k lepi hčerki razbojniške kuharice. V bližini gra-du sta si sezidala hišo in se poročila.

Pognale so zlate pečke, cime so urno brstele, zraslo je drevo, a na njem samo eno jabolko, ki je bilo zlato in je sijalo kakor zvezda. Vsi so se ga razveselili in ga odtrgali, drevo pa je nato takoj usahnilo.

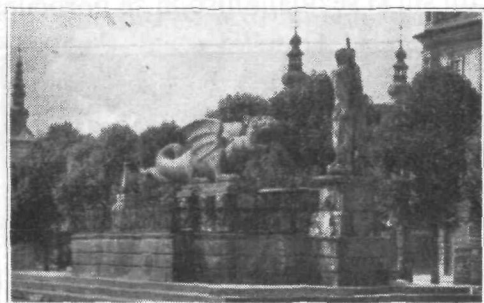
Graščak je bil žalosten, a Šimen se je smejal:

»Čemu mi vaš grad? Naj ima vse skupaj Primož, kajti njegova jablan je bila prava in zdrava! Kaj bi z zlatom, če bi pa zemlja ne rodila pravega užitnega sadja?«

In Primož je postal graščak, a brata sta si ostala prijatelja do smrti.

venskemu narečju. Nasprotno pa sta ziljsko in podjunsko narečje zelo različna.

Značilno za rožansko kakor za ziljsko narečje je, da se kakor ponekod na Gorenjskem črka »k« pred »i« in »e« izgovarja kot »č«. N. pr. »čita« namesto »kita«, »če-

Celovski „lintvern“

pa« namesto »kepa«. Podjunkskemu narečju pa je taka izgovorjava popolnoma tuja. Podjunčan pravi: »kje«, »kita«, »kihat« itd. Pač pa je posebnost podjunskega narečja značilna izgovorjava samoglasnikov, ki se izgovarjajo podobno kakor ponekod na štajerskem. N. pr. »svomo trasem« (slamo tresem); »môti« (mati); »tristo môčkov« (tristo mačkov); »kam pa grâš« (kam pa greš); »pa jutr dôš še anéga« (pa jutri daš

še enega); »patek« (petek; tudi Poljaki pravijo »patek« namesto »petek«); »jaz'k« (jezik).

Zanimivo je, da v Podjuni nekaterih besed, ki so v Rožu, ob Zili in na Gorenjskem splošno v rabi, sploh ne poznajo. Podjunčan ne pozna besede »fleten« (ki prihaja iz nemškega »flott«), v Rožu je to, podobno kakor na Gorenjskem, najnavadnejša beseda. Rožan pravi kakor Gorenjec: »mavha«, Podjunčan: »torba«. Rožan pravi: stric, Podjunčan: ujc in ujčej (pomanjševalno). Rožan pravi: tle (= tukaj), Podjunčan: štu.

Popolnoma različen je naglas. Podjunkski naglas spominja na hrvaščino, v Rožu in ob Zili naglašajo kakor na Gorenjskem. Podjunčan pravi: véčer, n. pr.: dober véčer, ime, srebro, zláto, blágo, kóze, drúve (= drva), jésen, vígred, účen, visok, péčen in páčen, dóma, úho, óko, zóbi, lúdi. — Rožan pravi: veja je počila, Podjunčan: veja je poknila. Rožan: je že prou, Podjunčan: je že prau.

V Podjuni pravijo: kruh, nit, miš, nič, dim; v Rožu in ob Zili pa kakor na Gorenjskem: kr'h, n't, m's, n'č, d'm.

Rožansko narečje je mehkeje od Podjunskega.

(Konec prihodnjič.)

Izdelki iz steklenih biserov

Če hočemo ob katerikoli priliki, pa naj si bo to za god ali rojstni dan mamiči, očku ali sestricam, kaj lepega in koristnega podariti, imamo takih daril za drag denar skoro v vsaki trgovini na razpolago. Toda veliko večje veselje napravljajo nam in našim obdarjencem darila, ki jih izgotovimo v ta namen sami. Zelo priporočljivi za darila so različni izdelki iz steklenih, lesenih in koščenih biserov (kroglic, ploščic, koral), ki jih lahko kupimo v vsaki trgovini, kjer prodajajo vezenine in druge take izdelke.

Na naši sliki (št. 1., 2., 3.) vidimo tri različne obroče za prtičke, napravljene iz tega materiala. Obroč št. 1 je izdelan iz 17 ploščatih biserov z dvema luknjicama (št. 1 a), ki so nanizani na dveh tankih gumijastih vrvicah, katerih konce enostavno zavozlamo (št. 1). Za obroč, ki ga vidimo na sliki 2., potrebujemo 18 lesenih kroglic, približno 1 do 1½ cm dolgih in ½ cm debelih, nadalje en okrogli biser s premerom ½

do 1 cm, 4 majhne, enkrat preluknjane kroglice in več ploščatih biserov. Najprej potegnemo močno tenko vrstico (surovi sukanec) skozi okroglo kroglico, nanizamo nanj tri podolgovate in potegnemo vrstico zopet skozi okroglo kroglico (glej sliko 2 a). Nato nanizamo zopet tri podolgovate bisere in potegnemo na isti način kakor preje vrstico skozi okrogli biser. Tako delamo naprej, da dobimo končno nanizane šestkrat po 3 bisere v obliki zvezde (slika 2 b). En konec vrvice, ki ga v začetku izdelave nismo nič rabili, in drugi konec pa trdno zavozlamo skupaj. Nato vzamemo dve tenki gumijasti vrstici kakor pri obroču št. 1, potegnemo eno v levo, drugo pa v desno pri točki X skozi prvo kroglico, ki tvori rob zvezde, nanizamo nanjo po en majhen okrogel biser in potegnemo gumijasto vrstico skozi naslednjo podolgovato kroglico. Tako delamo dalje, da prideta oba konca gumijastih vrvic pri točki XX skupaj. Na-